In Memoriam Csordás András

p.z.

Nemrég adta hírül a Hídlap, hogy 80 éves korában elhunyt Csordás András tanár, templomos lovag. A nemes férfiútól május 14-én a Belvárosi temetőben búcsúztak családtagjai, barátai, diákjai és ismerősei. A sírnál kollégája, barátja, Koós Károly mondta a nekrológot. A családtól kapott biográfiai kiegészítéssel megtoldva ezzel a beszéddel hajtunk fejet most Esztergom közismert tanárának emléke előtt.

„Szomorú szívvel veszünk végső búcsút Csordás András kollégánktól, barátunktól, a Hell József Károly Gépészeti Szakközépiskola matematika-fizika szakos tanárától, aki 1962-től félállású, majd 1973-tól nyugdíjba vonulásáig, 1991-ig teljes állományú tanár volt, de ezután is, mint óraadó tanár az anyaiskolában, illetve annak megszűnésével a jogutód intézményben, 72 éves koráig tanított, de nemcsak tanított, nevelt is. A mindig segítőkész Csordás tanár úr, - Bandi – nincs már köztünk, de szelleme, emléke itt marad. Életműve befejezett egész, melyben harmonikus egységbe kovácsolódott megvalósított törekvése: oktató-nevelő tanárrá lenni, s ugyanakkor megközelíteni egy emberi magatartás egészét átható etikai eszményt. Állhatatos, kitartó és fáradhatatlan volt a munkában, példát állítva, utat mutatva munkatársainak, tanítványainak. Harcos alkat volt, aki nem kerülte ki az akadályokat, hanem igyekezett legyőzni azt, általában sikerrel, szakmai téren minden esetben. A matematika-fizika előírt tananyagának átadásán túl, az ifjúság hazafias nevelésére is gondot fordított. Diákjai szerették, ezt tükrözi az a 24 soros – diák által írt – versike, mely az iskola jubileumi évkönyvében olvasható, címe: Matek. A költeményben a neve is szerepel, így egyértelmű, hogy hozzá íródott. A vers két sora így hangzik: „Figyelmeztet eleget, tanuljatok gyerekek!” Tanári ténykedése mellett, rendszeresen és aktívan részt vett a szakterületén kívüli egyéb munkában is. Széles körű tudása, az oktatás fejlesztésében kifejtett munkássága, valamint emberi tulajdonsága számos barátot és tisztelőt szerzett Neki, akik a hosszú, eredményekben gazdag munkásságának lezártával őszinte gyásszal emlékeznek, emlékszünk. A múltnak képviselői az emlékek, ezek testesítik meg azt a kötelet, mely bennünket összefűz. Ez a kapocs erős, megbonthatatlan, még akkor is, ha idővel látszólag halványul, de megmarad. Az értékes munkatárs és jó barát elvesztése feletti fájdalmunkban magunk is csak az őszinte együttérzés kifejezésével próbáljuk enyhíteni a család fájdalmát. Munkatársaid, diákjaid, vagyis a HELL-esek nagy családja nevében Kosztolányi Dezső soraival búcsúzom. „…milyen csendesek egyszerre a lármás emberek, hogy hangzik ki beszédük a csendbe és az örökkévalóságba.”

Nyugodj békében! Isten Veled Bandi!

Csordás András 1929. június 29-én született Abaújszántón. Gimnáziumi tanulmányait Miskolcon a Fráter György Minorita Gimnáziumban végezte, ott érettségizett 1949-ben. Majd a Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karon szerzett matematika-fizika szakos tanári diplomát 1953-ban. Első tanári állását az esztergomi István Gimnáziumban kapta, akkor került Esztergomba. Feleségével Marikával, aki Szeged mellett tanított 1959-ben házasodott össze. András 1961-ben, Zoltán fia 1970-ben született. 1962-ben az azóta megszűnt Felsőfokú Vegyipari Gépészeti Technikumban kapott állást, ahol docensi kinevezéssel tanított a matematika tanszéken. A főiskola megszűnése után a Hell József Károly Szakközépiskola tanára lett Kenyérmezőn, onnan is ment nyugdíjba. Nyugdíjasként sem hagyta abba a tanítást: a Bottyán János Szakközépiskolában tanított, és 72 éves korában érettségiztetett utoljára. 1997-ben a Templomos Lovagrend lovagjává ütötték a budapesti Szent Imre-templomban. Szívügyének tekintette a tanítást, de emellett matematikai kutatásokat is végzett.

Paskai László bíboros

„In virtute Spiritus”

Varga Péter Dénes

Lékai László bíboros utódja az 1987. március 3-án kinevezett Paskai László lett, akit Őszentsége még a következő év június 28-án bíborossá kreált. Az új főpásztor részletes életrajzát Beke Margit közli Esztergomi érsekek című kiadványában.

Szegeden született 1927. május 8-án Paskai Ádám és Ördög Mária házasságából. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte a piarista gimnáziumban, majd 1945-ben érettségizett, utána felvételét kérte a ferences rendbe, ahol négy év múlva tett örökfogadalmat. Teológiai tanulmányait Gyöngyösön, majd a szerzetesrendek feloszlatása után Budapesten, a Hittudományi Akadémián végezte, ahol 1952-ben doktorált. Tanulmányai befejeztével a csanádi egyházmegye központjában, Szegeden püspöki szertartó lett. 1955-től 1965-ig a filozófia tanára. Közben a Papnevelő Intézet prefektusa, majd spirituálisa is. Később a Központi Papnevelő Intézet rektora lett. VI. Pál pápa 1978. március másodikán kinevezte címzetes bavagaliani püspökké és veszprémi apostoli kormányzóvá. Püspökszentelését Lékai László bíboros végezte. Jelmondatát Szent Lukácstól választotta:”In virtute Spiritus”. (A Lélek erejében.) II. János Pál pápa 1982. április 5-én kalocsai koadjutor érsekké nevezte ki utódlási joggal. Lékai László bíboros 1986-ban bekövetkezett halála után a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökévé választották, mivel az esztergomi érseket követő kalocsai érsek is és az egri érsek is súlyos betegségük miatt a tisztséget nem tudták vállalni. Az esztergomi széket a pápa 1987. március 3-án töltötte be Paskai László kinevezésével. Rómában 1988-tól különböző kongregációk tagja, így a Szerzetesek és Világi Intézmények Kongregációja, a Justitia et Pax Pápai Tanács, az egyházi törvényeket magyarázó Pápai Tanács Kongregáció és a Kánonjogi Kódex hiteles értelmezésével foglalkozó Pápai Bizottság tevékenységében vett részt, 1989-től pedig a Keleti Egyházak Kongregációjának munkájában is.

II. János Pál pápa 1988-ban az ortodox egyház millenniumi ünnepségére az európai delegáció tagjává nevezte ki. Ez alkalmat adott arra, hogy Moszkvában tárgyaljon a kárpátaljai katolikusok érdekében, ahol a II. világháború óta nem volt papszentelés. Számtalan nehézség leküzdése után 1989 májusában lelkipásztori látogatást tett Kárpátalján, melynek eredményeként öt magyarországi pap állandó jelleggel működhetett a térségben. Megalakult a ferences misszió Nagyszőlősön. A szervezet mindinkább megerősödött, mígnem 2002-ben a Szentszék megyéspüspökséggé szervezte a területet, amelynek első püspöke Majnek Antal ferences lett.

Az Állami Egyházügyi Hivatal 1989-ben megszűnt és kihirdették a III. Köztársaságot, amely nagyobb mozgásteret biztosított az egyháznak. A Szentszékkel folytatott megbeszélések értelmében 1990-ben megújult a vatikáni diplomáciai kapcsolat és Magyarországra érkezett Angelo Acerbi nuncius. A Szentatya 1993-ban Hungarorum Gens kezdetű rendeletével átszervezte a magyar egyházmegyéket, hiszen még mindig a Trianon előtti megyehatárok voltak érvényben. Néhol a püspökségek új nevet kaptak, így például az esztergomiból Esztergom-Budapesti Érsekség lett. Még ebben az évben az érsekség átköltözött Budapestre. Az új egyházmegyén belül a bíboros módosította a plébániák határait. Segédpüspökei Dékány Vilmos és Várszegi Asztrik bencés szerzetes lettek. Ternyák Csaba 1992. október elsejétől vette át a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkári tisztségét, akit a Szentatya még ebben az évben esztergomi segédpüspökké nevezett ki, később a Vatikánban teljesített szolgálatot.

Emlékezetes és soha el nem feledhető cselekedete volt Paskai Lászlónak a Mariazellben eltemetett Mindszenty József hercegprímás földi maradványainak hazahozatala. A prímást Esztergomban, a Bazilika altemplomában helyezték végső nyugalomra, 1994-ben pedig Paskai László kezdeményezte a nagy elől boldoggá avatását. Az új időknek megfelelően II. János Pál pápa Magyarországra látogatásának évében, 1991-ben ökomenikus szellemben nemzetközi konferenciák kezdődtek, amelyek azóta is tartanak. Ezeket a levéltár szervezte Esztergommal, majd Komárom-Esztergom megyével karöltve. Paskai bíboros indította el az Esztergom-Budapesti Zsinat szellemében az Egyháztörténeti Bizottságot, amely évente rendez konferenciát Budapesten a főegyházmegye történetével foglalkozó kutatók részvételével. Paskai László aranymiséjét 2001. március 3-án ünnepelte az esztergomi Bazilikában, majd a következő esztendő május 8-án – betöltve életének 75. évét – a kánoni rendelkezések értelmében benyújtotta lemondását II. János Pál pápának. A pápa fölmentette ugyan, de egyúttal kinevezte az érsekség apostoli adminisztrátorává. E feladatkört 2003. január 11-ig, utóda, Erdő Péter kinevezéséig töltötte be. Visszavonulása óta az esztergomi Simor Papi Otthonban él. 2003. március 23-án Őszentsége mellett koncelebrált Batthyány-Strattmann László boldoggá avatási szentmiséjén.